

Lejárt az órásmesterek ideje?

árt az idő az órásmesterség felett..., emlékeinkben égi korok órásmesterei a türelem, a pontosság és a szívtánc mintái voltak. Szabad szemmel alig látható, ró alkatrészek között keresték a hibát és hangolták redmáspércnyi pontosságúra időmérőnk.

k korábban virágzó szakmák között az órásmestereké hanyatlak..., nincs utánpótlás a fiatalok körében, no és ár az sem nagyon van, aki a mesterséget tanítaná...

z utolsó órásmesterek egyike

árosunk központjában, a katolikus templommal emben található **Szél Zoltán** órásmester kis boltja, a akember az egyetlen nagyszalantai órásmester, akik ég ma is aktívan űzi a mesterségét.

A szakember ottjártunkkor éppen egy karórát javított, munkasztálan apró szerszámok sorakoztak, ő pedig nagy odafigyeléssel kutakodott az apró alkatrészek között, ahogyan az elmúlt 42 évben már annyiszor...

Szél Zoltán 1968-1971 között végezte el Aradon az órásmester szakiskolát, majd tanulmányai befejezése után a nagyszalantai kisipari szövetkezetnél kezdett dolgozni órásmesterként. A szövetkezet felbomlását követően 1991-től magánvállalkozóként folytatta a munkát, s az órajavítás mellett a kulcsmácsolás tevékenységébe is belekezdett.

Az órásmester azt mondja, hogy manapság ebből a szakmából nem lehet megélni, ezért nem is csoda, hogy a fiatalok körében nincsen olyan vállalkozó kedvű ifjú, aki szeretné kitanulni a szakmát.

„En már nyugdíjas vagyok és jövedelem-kiegészítés céljából foglalkozom még ma is az órajavítással, illetve a kulcsmácsolással, ugyanis pusztán az órajavítás érdekében nem lenne értelme fenntartani a boltot.”

A 90-es évekig virágzott a szakma
Szél Zoltán órásmester szerint az órajavítóknak a 90-es évekig ment jól a bolt, amíg meg nem jelentek a kvarcórák, amiket már akkor nagyon olcsón meg lehetett vásárolni. „Abban az időben egy hónapban 150 mechanikus órát is megjavítottunk, most egy év alatt sincs ennyi, pedig akkor még három órásmester is volt a városban, ma már viszont csak én foglalkozom aktívan az órajavítással.”

A mesterségre a kvarcórák megjelenése mellett a legnagyobb csapást a mobiltelefonok elterjedése mérte, ez emberek azóta inkább ékszerként hordják a karórát, az időt ugyanis a telefon kijelzőjéről lesik le.

Van aki már csak hobbiból javít órákat
„Nyugaton mondhatni már csak hobbiszinten foglalkoznak órák javításával, hiszen a kvarcórákhoz olyan alacsony áron hozzá lehet jutni, hogy a kliens sok esetben inkább vesz egy új órát, mintsem megcsináltassa a régit. Egykor jól mutatta az órásmesterség presztízst, hogy segédmunkások egyáltalán nem dolgozhattak ebben a szakmában, minimum a szakmunkás végzettség volt szükséges ahhoz, hogy valaki órásmester legyen. Mostanra oda jutottunk, hogy aki ért hozzá, az is inkább csak kereskedik vele” – mondta az órásmester.

Húsz év múlva szerinte már nálunk sem vesződik majd senki az órák javításával, így tehát ahogy a műhely falán levő órák ketyegnek, úgy tűnik feledésbe lassan de biztosan még egy régi mesterség...

Balázs Anita

Nincs elfogadható magyarázat a beolvadásra!

Március 15-én 175 diák és kísérője érkezett városunkba, valamennyien a környező települések lakói, hogy együtt ünnepeljenek a szalontaiakkal, átélve a méltóságteljes főhajást, részt venni a fáklyás menet élményében. A magyar szórvány-települések ifjúságát tárt karokkal várja az Arany János Elméleti Liceum, számukra helyet, megfelelő körülményeket biztosítanak, segítve hogy ne kényszerüljenek román tagozaton folytatni a tanulást ötödik vagy kilencedik osztálytól. A szórványban élő magyarság sorsára világít rá egy tavaly megjelent kiáltvány, az Új kiáltó szó, mely tételesen szól az érintettekhez. A kiáltvány megfogalmazói a magyarság sorsa iránt felelős egyházfők, közéleti és civil szereplők, pedagógusok. A szórványmagyarságban élő fiatalok látogatásának apropóján a kiáltványból idézzük az alábbiakat:

A betegség – amelynek évtizedes tünetei: a PEDAGÓGUSOK, az ezer esztendőös vegyesházasságok terjedése, az anyanyelvű oktatás elutasítása, az elvándorlás, a tiltakozás nélküli belesimulás a többségi nemzettestbe, az önmagunkkal szembeni igénytelenség és letargia – immár közösségünk legjobbjait is megfertőzte: ragályos kórként terjed értelmiségi körünkben is. Féltő, hogy az általuk mutatott negatív példa nyomán a következőkben minden eddiginél jobban felgyorsul az asszimiláció vidékünkön.

Mi, akik ezt a Kiáltványt aláírtuk, úgy érezzük, nem mehetünk el a jelenség mellett szólanul. Az erdélyi magyarság egyik legnagyobb gondolkodója, Kós Károly szellemét idézve kiáltjuk ismételt magunk is a jelszót: ébredjétek húszesztendős álmotokból! Nyissátok ki szemeiteket! Vegyétek észre a hibákat, tévedéseket! Elég a passzivitásból, a visszavonulástól, az önfeladásból! Építenünk kell!

SZÜLŐK: ne engedjétek az „így jobban érvényesül gyermekünk” divatjának! Ne fosszátok meg őket az anyanyelvű oktatás lehetőségétől – mert ezzel a magyarnak maradás lehetőségét tagadjátok meg tőlük! Nem kevesebb, hanem TÖBB az az ember, aki anyanyelvén tanul. Az idegen nyelvű iskola viszont idegen nyelvű baráti kört jelent, majd vegyesházasságokat. Minden „elengedett” gyermekkel egy magyar családot veszíthetünk el, egy több évszázados magyar közösségnek leszünk akaratlanul is könyörtelen felszámolói.

A rosszul értelmezett szabadság szellemében soha ne bízzátok gyermekeitekre a döntést. Ne feledjétek: ők még nem tudnak dönteni, a döntés mikéntjére nektek kell őket megtanítotok! Válasszatok számukra magyar iskolát, s ha gyermekeitek képességei többet kívánnak mint a helyi lehetőségek, jobbnál-jobb erdélyi magyar tanintézetek, kollégiumok várnak tárt kapukkal reájuk. Neveljétek legjobb tudásotok szerint magyarnak fiaitokat és lányaitokat, hogy majd unokáitok is magyarnak születessenek!

FIATALOK: keressétek egymás társaságát! Keressetek magyar barátokat, magyar társakat! Igen, ez valamennyire zárkózott, önmagunk felé forduló életet jelent. De ne feledjétek: évszázadokon át ez a zárkózottság tartotta meg Erdély legértékesebb közösségeit! Útravalóul adjuk számotokra a törvényt: zárjátok ki magatokból minden idegent. Ne engedjétek közel a szívetekhez idegen nyelvet, idegen kultúrát, idegen barátot. Mert az idegen barátból könnyen lesz idegen szerető, s aki nem anyanyelvén vall először számára szeretet, később nagy valószínűséggel választ az életre is más nemzet fiait közül társat magának. Legyetek hűek szülőföldetekhez, a gyökerekhez, amelyek életnek benneteket! Olvassatok magyar könyveket, hallgassatok magyar zenét, ismerjétek a magyar történelmet! Legyetek büszkéek arra, hogy magyarok vagytok, mert ez tesz benneteket sajátossá, egyedivé, ez különböztet meg benneteket mindenki mástól ezen a világon!

magyar oktatás legnemesebb örökségeinek hordozói: nagy elődeitekhez hasonlóan tekintsetek misszióknak, végtelen áldozattal járó hivatásnak munkátokat! Tudjuk, ezer teher van rajtatok. De muszáj az ezeregyediket is vállaitokra venni, muszáj még többet felmutatnotok, sokkal többet mint többségi társaitok, mert iskoláink is sokkal jobbakk kell legyenek, mint a többségi nemzeté! A ti munkátok nem hivatalnokmunka: nem ismerhet pihenést, sem munkaidőt! Egyetlen felsőbb hatalom állhat meg előttetek, s ez az önmagatokkal szembeni igényesség, a minőség követelménye! Legyetek példaképek: pontosabbak a legpontosabbaknál, fegyelmezettebbek a legfegyelmezettebbeknél! Legyetek igényesek – legfőképpen önmagatokkal szemben! Egyetlen tanóra sem maradhát el. Egyetlen lehetőséget sem szabad kihagynotok, ami vonzóbbá, színvonalasabbá teheti iskolátokat.

Ne tanítani, hanem nevelni akarjátok! Ne szabadosságra, hanem a szabadsággal való élésre tanítsátok meg diákjaitokat! Legyetek befogadóak, nyitottak mindenre, ami érték, de alku nélkül elutasítóak a felszínesség, az értéktelenség iránt! S mert ennek a magyarságában megrendült, öntudatában meggyengült, idegenhez hajló lihamiszál-ifjúságnak szüksége van a nemzeti nevelésre, hát legyetek magyarok legfőképpen és mindenekelőtt!

Legyetek tökéletesek – mert nincs más választásotok! Nem ellenetek, hanem értetek is szól a kiáltó szó!

Nem köthetünk kompromisszumot. Nincsen semmi „de”. Öntudatos, kemény, erős és dacos, minőségi magyarokká kell lennünk! Egymásért felelős magyarokká.

S elvárjuk, sokszorosan elvárjuk értelmiségüktől – lelkipásztoroktól, pedagógusoktól, vállalkozóktól, közéletünk fáklyavivőitől –, hogy mindezekben, mint egykor a falusi tanító, vagy kántor, hitet és bátorságot adó, az összetartásban iránymutató, biztos kapaszkodók legyenek mindannyiunk számára.

Kós Károly szavaival búcsúzva: az lesz a mienk, amit ki tudunk küzdeni magunknak. A bátraknak kiáltunk hát, a cselekedni akaróknak, a kötelességtudóknak, az előrenézőknek. Mert az Élet nem vár, az Élet rohan.

S hinni akarjuk, hogy nem leszünk pusztában kiáltó szó csupán...

2012. május 31-én.